

HORIZONT 2024/8

Migrációkutató Intézet

Párducz Árpád: „De sikerült?” – A Scholz-kormány migrációs politikája

2024.07.04.

Párducz Árpád: „De sikerült?” – A Scholz-kormány migrációs politikája

BEVEZETÉS

2021-ben Angela Merkel 16 év után távozott a kancellári székéből, helyét a korábbi szociáldemokrata alkancellár és pénzügyminiszter Olaf Scholz vette át. A Merkel-vezette nagykoalíciót felváltó hárompárti kormány pártjai ugyan egymástól eltérő nézeteket vallanak számos szakpolitikai kérdésben, abban viszont egyetértenek, hogy Németországot az elmúlt csaknem két évtizedben megszokotthoz képest új irányba állítanak. A megváltoztatni kívánt szakpolitikák között kiemelten fontos a migráció. A kormánypártok koalíciós programjukban olyan migrációs politikát hirdettek, amely méltó egy „modern bevándorlóországhoz.”¹ Ám a COVID-19 világijárványt követően újfent erőre kapó migráció, valamint a tálib hatalomátvétel, illetve az orosz-ukrán háború nyomában járó kihívások olyan próbatétel elé állították a koalíciót, amellyel egyre kevésbé képes megbirkózni.

A KOALÍCIÓS PÁRTOK MIGRÁCIÓS PROGRAMJAI

A 2021-es szövetségi választásokat követően a Merkel éra CDU-SPD nagykoalícióját, az úgynevezett Közlekedésilámpa-koalíció váltotta, a Szociáldemokrata Párt (SPD), a Szabaddemokrata Párt (FDP) és a Zöldek (Bündnis '90/Die Grünen) részvételével. Németországban a pártok hagyományosan a választás előtti félévben hozzák nyilvánosságra kormányprogramjaikat, melyekben bemutatják álláspontjukat a legfontosabb bel- és külpolitikai kérdésekben. A kormánykoalíciót alkotó három párt egymáshoz hasonló gondolatokat fogalmazott meg a migrációval kapcsolatban, ám a menekültügyi eljárások kérdésében már kirajzolódottak köztük a különbségek.

Az SPD programjában viszonylag kevés konkrétumot fogalmaz meg a migrációs politikával kapcsolatban. A párt ugyanakkor kiemeli egy szolidáris és humanitárius menekültpolitika fontosságát, és hitet tesz egy európai szintű menekültügyi rendszer kiépítése mellett,

ABSZTRAKT

A migráció 2015 óta a német politikai és közélet egyik legfontosabb témája. Olaf Scholz 2021 decemberében hatalomra került kormánya a migrációs politikát kiemelt kérdéssé tette, ám a hárompárti koalíciót alkotó pártok témáról alkotott elképzeléseit egyelőre nem sikerült összehangolni, így nem alakult ki egy életképes központi migrációs politika. Közben az egyre erősödő migrációs nyomás következtében a koalíció támogatóinak nagy részét elvesztette, míg a bevándorlásellenes Alternative für Deutschland megerősödött és támogatottságban megelőzte mindhárom kormánypártot.

¹ NORAIE-KIRA – SCHWARZ 2021.

miközben állami garanciát kíván nyújtani a tengeri mentést végző szervezetek számára, elítélve a gyakorlat kriminalizálását.²

A Zöldek kiemelten kezelik a migráció kérdését. A párt a menedékjogra alapvető jogként tekint, ezért kiemelten kezeli az ahhoz való hozzáférés kérdését. Legfőbb célként egy átlátható, világos és gyors menekültügyi rendszer létrehozását emelik ki, valamint a Szövetségi Migrációs és Menekültügyi Hivatal (BAMF) által alkalmazott véletlenszerű vizsgálatok beszüntetése mellett érvelnek. Biztosítanák emellett a kiskorú migránsok számára a bölcsődéhez, óvodához és iskolához való hozzáférését, függetlenül attól, milyen eredménnyel zárul a menekültügyi eljárásuk. Implementálni kívánják a dublini rendszer családtaggyalosságot kapcsolatos részét is.³ A menekültpolitika EU-s szintjén a párt közös regisztrációs központokat hozna létre azon tagállamokban, melyek külső határai egyben az EU külső határai is. Ezenfelül felszámolnák a harmadik országokban működő táborokat, különös tekintettel a Törökországban és Líbiában működőkre.⁴

Az FDP programjában a Zöldekhez hasonlóan a migrációs politika EU-s dimenzióit emelte ki. A menedékkérelmek odaítélésének módját EU-s jogszabályban kívánják rögzíteni, ami mellett támogatnák a menedékkérők elosztását a tagállamok között. Utóbbihoz központi forrásokat rendelnének az EU költségvetéséből, a befogadást elutasító tagállamok esetében pedig csökkentenék a támogatásokat. A hazai menekültpolitikában a párt a menedékkérők és bevándorlók új kategorizálását támogatja, mely értelmében külön csoportot alkotnának a politikai üldözöttek, a tartós letelepedési szándékkal érkezők, illetve a háborúk elől menekülőket. Utóbbi csoport tagjai kötelesek lennének visszatérni hazájukba a konfliktus lezárultát követően.⁵ A szabaddemokraták tehát támogatják a Németországba irányuló migrációt, valamint az érkezők integrációját, ám a migrációs politikát szigorúbb feltételek közé szorítanák.

A KOALÍCIÓS SZERZŐDÉS ÉS A MIGRÁCIÓ

A koalíciós tárgyalások során mindhárom párt arra törekedett, hogy saját érdekeit minél inkább érvényesíteni tudja, ugyanakkor a társadalom lehető legszélesebb körének megszólítása is fontossá volt a számukra.

A koalíció új alapokra kívánta helyezni az ország migrációs politikáját, a 16 év merkeli politikát az alapjaitól kívánta megreformálni. Habár a 2015-ös migrációs válságot követő németországi integrációs folyamatok kudarcait már a 2018-as, nagykoalíciós szerződés is elismerte,⁶ a 2021-es koalíció mégis a „modern bevándorlóország” koncepcióját vitte

---

² SPD 2021, 58.

³ BÜNDNIS '90/DIE GRÜNEN 2021, 185.

⁴ BÜNDNIS '90/DIE GRÜNEN 2021, 231.

⁵ FDP 2021, 57.

⁶ KOALITIONSVERTRAG ZWISCHEN CDU, CSU UND SPD 2018, 103-104.

tovább.⁷ Ezt akkor sokan, legfőképpen az ellenzékbe szorult CDU a kormánypolitika erős balratolódásaként értelmezték.⁸

A jelenlegi koalíció által képviselt „modern bevándorlóország” koncepciója szerint az irreguláris migráció visszaszorítása mellett új, a legális migrációt elősegítő csatornákat kell kialakítani.⁹ Ehhez koherens jogi, gazdasági és infrastrukturális háttérrel teremtene, valamint előmozdítaná a kapcsolódó nemzetközi együttműködéseket. Ezt szolgálják a német legális migrációhoz kapcsolódó változtatások, mint a 2024 februárjában meghozott, kettős állampolgárságot lehetővé tevő állampolgársági törvény, valamint a szakképzett munkaerő beáramlását elősegítő intézkedések.

A koalíciós szerződésben az integráció és a menedékkérelmek kapcsán kiemelhető egy-egy újdonság. 2022. január 1-jén a legalább öt éve Németországban tartózkodó, büntetlen előéletű személyek egyéves próbaidőre igényelhetnek tartózkodási engedélyt. Emellett a legalább három éve az országban élő, jól integrált 27 év alatti fiatalok szerezhethetnek munkavállalási tartózkodási engedélyt. Utóbbi elsősorban a németországi munkaerőhiány enyhítését célozza, ugyanakkor lehetőséget ad az alacsony képzettségű bevándorlók befogadására is, amely azonban ellentétes az FDP elképzeléseivel. A koalíciós szerződés nem tesz említést a szabaddemokraták programjában javasolt kötelező EU-s kvótarendszerről, de az eddiginél nagyobb szolidaritást várna el a tagállamoktól migrációs kérdésekben.¹⁰

A Zöldekhez kötődő Heinrich Böll Alapítvány elemzése szerint a koalíciós szerződés előrelépést jelent a 2015 óta tapasztalt szigorításokhoz képest. Emellett kiemeli, hogy mindez hatással lehet az Európai Unió migrációs politikájára is, mivel mindhárom párt kiemelten kezeli a migrációs politika EU-s dimenzióját. Az alapítvány értékelése szerint a német kormánykoalíció képes lesz fellépni azon államokkal szemben, akik megsértik az uniós menekültjogot.¹¹

Az európai menekültpolitika átalakításában az új koalíció a 2022 januárja és júniusa között az unió soros elnökségét betöltő Franciaországra tekintett szövetségesként. A párizsi vezetés programjában a Schengen-régió külső határainak megerősítését és az EU menekültpolitikájának fejlesztését tűzte ki célul. Nancy Faeser, német szövetségi belügyminiszter 2022 januári nyilatkozata alapján a két kormány hasonlóan „elkötelezett a befogadó államok koalíciójának létrehozása mellett, [...] ahol a magországok – ez esetben Németország és Franciaország – példát mutathatnak más tagállamoknak a menekültek befogadását illetően, ami lehetőségként szolgálna a megrögzött álláspontok lebontására.”

---

⁷ KOALITIONSVERTRAG 2021–2025, 110

⁸ STUTTGARTER NACHRICHTEN 2021.

⁹ Bővebben a témáról lásd: TÓTH 2022.

¹⁰ IBID.

¹¹ NORAIE-KIRA – SCHWARZ 2021.

Faeser szerint veszélybe kerülhet a schengeni övezet, ha az uniós tagállamok nem állapodnak meg a migráció kezelésének közös szabályairól. Faeser öt másik európai állam belügyminiszterével 2023 októberében Berlinben tartott találkozója után arra figyelmeztetett, hogy a közös európai menekültügyi rendszerről szóló tárgyalásokat gyorsan le kell zárni, hogy a reform még a 2024-es európai parlamenti választások előtt befejeződhessen.¹² A belügyminiszter által megfogalmazott gondolatok végül az európai unió migrációs és menekültügyi paktumában köszönetek vissza.

BELPOLITIKAI VÁLTOZÁSOK

A Scholz-koalíció a 2015-ös migrációs válság óta nem látott migrációs nyomással nézett szembe. A migráció és a hozzá kapcsolódó gazdasági és integrációs problémák a német választók nagy többségében azt az érzést keltették, hogy az új kormánykoalíció, bár a korábbi, sikertelennek ítélt migrációs politikához képest változást ígért, azonban nem tudja megfelelően kezelni a problémát.

A koalíció sikertelen lépéseiből az ellenzéki pártok profitáltak, kiváltképp az Alternative für Deutschland (AfD), amely jó érzéssel volt képes tematizálni migrációs kérdésekben a német közbeszédet. 2024 nyarára a párt elérte legnagyobb sikerét és a CDU mögött a második legerősebb német párttá vált és kiemelt pozícióját az EP-választásokon is képes volt megőrizni. Az AfD a választásokat követően Kelet-Németország vezető politikai erejévé vált, öt szövetségi tartományban is az első helyen végezve. Az AfD megerősödése az elmúlt években többször is reakcióra és a szavak szintjén keményebb fellépésre készítette a kormánykoalíció pártjait, illetve személyesen Olaf Scholz kancellárt is.

2023 szeptemberében Ricarda Lang, a Zöldek társelnöke kritizálta egy sajtótájékoztató során Nancy Faeser szociáldemokrata belügyminisztert és Joachim Stamp szabaddemokrata migrációs különmegbízottat.¹³ Mivel a két politikus Lang szerint nem képes megfelelően kezelni a kitoloncolások kérdését. Christian Lindner, a koalíció pénzügyminisztere, az FDP elnöke egy pártokumentumban a migránsoknak járó juttatások csökkentése, illetve Marokkó, Tunézia és Algéria biztonságos országgá nyilvánítása mellett foglalt állást.¹⁴ Emellett az FDP elutasította, hogy az ország Olaszországból vegyen át irreguláris migránsokat.¹⁵ Az idei EP-választásokat követően pedig Stephan Weil Alsó-Szászország szociáldemokrata tartományi miniszterelnöke ismerte el újságírók kérdésére: „Tudjuk, hogy a migrációs politikánk szerepet játszott az eredményben.”¹⁶

---

¹² BUBROWSKI 2023.

¹³ POLITICO 2023.

¹⁴ Ibid.

¹⁵ EURACTIV 2023.

¹⁶ KINKARTZ 2024.

AZ ELSŐ TAPASZTALATOK

A 2021 decemberében hivatalba lépett kormánynak hamar több migrációs válsággal is szembe kellett néznie. A kormánynak elsőként a 2021-es afganisztáni tálib hatalomátvétel következtében kialakult válságot kellett kezelnie, mely során Németország elősegítette a Bundeswehrnek, valamint a német szövetségi, illetve civil szervezeteknek dolgozó afgán állampolgárok menekültstátuszhoz jutását. A kormány emellett lehetővé tette az országba érkező afgán menekültek számára, hogy tartósan Németországban maradjanak, valamint az integrációs programokat is hozzáférhetővé tette számukra már menekültügyi eljárást megelőzően. 2024-ig összesen csaknem 33 000 afgán állampolgár érkezett az országba, akik közül 20 000 korábban segítette Németország afganisztáni szerepvállalását.¹⁷

A Scholz-adminisztráció kétségkívül legnagyobb kihívása a 2022. február 24-én kezdődött ukrajnai háború nyomában járó menekültválság volt. A Németországba érkező 1,3 millió ukrán menekült komoly terhet jelent a menekültügyi ellátórendszernek.¹⁸ A 2015-ös tapasztalatokból kiindulva a berlini vezetés igyekezett elkerülni, hogy az ukrán válságra a további EU-tagállamokkal nem egyeztetett választ adjon. Az ukrán menekültek és helyzetük jelenleg is a német migrációs politika egyik központi kérdése.

Az ukrán menekültek beáramlása jelentős hatással volt Németországra, mivel hozzájárult ahhoz, hogy 2022-ben 1,3%-kal nőtt az ország lakossága, azaz nettó 1,12 millió fővel – jelentette a szövetségi statisztikai hivatal. Ez a népességnövekedés az összes német tartomány között megoszlott, a legjelentősebb növekedést Berlin és Hamburg tapasztalta, 2,1%-kal. A Németországban élő munkaképes korú ukrán menekültek 80%-a nő, és felük pedig gyermekkel érkezett. A németországi ukrán menekült közösség integrációja is figyelemre méltó, minden négy menekültből három már elsajátította a német nyelvet, ami kulcsfontosságú szerepet játszik a munkavállalási esélyek szempontjából.

A NÉMETORSZÁGRA NEHEZEDŐ IRREGULÁRIS MIGRÁCIÓS NYOMÁS

2022 év végén Németországban 3,08 millió menedékkérőt tartottak nyilván, ami a Szövetségi Statisztikai Hivatal adatai szerint 1,14 millióval volt több, mint 2021-ben. A nagyarányú növekedés elsősorban a több mint egymillió ukrán menedékkérőnek volt köszönhető. 2022 végéig a védelemért folyamodók többsége, 2,25 millió személy részesült nemzetközi védelemben.¹⁹ A migrációs nyomás a következő évben még erőteljesebben jelentkezett.

A BAMF adatai szerint 2023-ban a 2015-ös válság óta nem látott mértékben emelkedett az országban benyújtott menedékkérelmek száma. A hivatal adatai szerint mintegy 352 000 menedékkérelmet nyújtottak be Németországban az elmúlt évben, 51%-kal többet mint

---

¹⁷ VAN BRUNNERSUM 2024.

¹⁸ STATISTA 2024.

¹⁹ DESTATIS 2023.

2022-ben.²⁰ A hatóságok adatai alapján a tavalyi évben összesen 92 119 irreguláris migráns érkezett az országra, ami szintén rekord adat 2016 óta.²¹ Szeptember hónapban a szövetségi rendőrség adatai szerint 21 366 ember lépte át az országhatárt illegálisan; ez volt a legmagasabb havi adat 2016 februárjában mért rekord óta, amikor 25 650 főt regisztráltak.

2023-ban már a szövetségi elnök, Frank-Walter Steinmeier is támogatta a Németországba befogadott menekültek számának korlátozását. „Korlátoznunk kell a migrációt. Ez a korlátozás végső soron csak akkor érhető el, ha Németország a többi európai tagállammal együttműködve ellenőrzi az EU külső határait. Ezenkívül biztosítani kell, hogy a külső határokon folytassák le azoknak a vizsgálati eljárásait, akiknek kevés vagy semmilyen esélyük nincs a menedékjogra, és ezután onnan toloncolják ki ezeket az embereket” – hangsúlyozta az a szövetségi elnök.²² Steinmeier mellett Olaf Scholz kancellár is felszólalt a Németországba irányuló migráció korlátozása érdekében.²³

A növekvő migrációs nyomásra válaszul 2023. október 16-án Nancy Faeser ideiglenes határellenőrzést vezetett be a Lengyelországgal, a Cseh Köztársasággal és Svájcjal közös szárazföldi határokon. Ezzel egyidejűleg továbbra is fenntartják a határellenőrzéseket az osztrák határszakaszon is. A szomszédos államokkal megkötött kétoldalú megállapodásokat is tovább bővítették Svájcjal már 2022-ben megállapodtak a rendőri együttműködésről, míg a többi szomszédos állam esetében ez az ideiglenes határellenőrzés bejelentését követően történt meg. Az ideiglenes határellenőrzések bevezetését követően a német hatóságok 708 embercsempészt vettek őrizetbe, és 17 600 irreguláris migráns belépését akadályozták meg 2024. április közepéig. Az idén január és március között beadott 71 061 menedékkérelem 19,2%-os csökkenést jelent a tavalyi év azonos időszakához képest.²⁴

Az irreguláris migráció a tartományi kormányzatokra is jelentős terhet rótt. A tartományok szociális és menekültügyi rendszereit már a 2022 februárja óta érkező ukrán menekültek is leterhelték, ám az irreguláris migránsok csaknem leküzdhetetlen kihívás elé állították. A szállások szűkössége mellett a legégetőbb problémát a forráshiány jelentette. 2023-tól kezdődően a tartományi vezetők és a kancellár közös értekezleteinek központi témájává vált a migrációhoz köthető terhek és kihívások ügye.²⁵ 2024 januárjától a szövetségi kormány évente 7500 euró átalányösszeget fizet minden első alkalommal menedéket kérő után annak a tartománynak, ahol az illetőt elhelyezik. Ebből a célból a tartományok 1,75 milliárd euró előleget kaptak melyet a következő költségvetési évben számolnak el. Ha az első alkalommal benyújtott menedékkérelmek száma jelentősen csökkenne, a szövetségi kormány akkor is

---

²⁰ DEUTSCHE WELLE 2024a.

²¹ DEUTSCHE WELLE 2023a.

²² DEUTSCHE WELLE 2023b.

²³ DEUTSCHE WELLE 2023c.

²⁰ DEUTSCHE WELLE 2024b.

²⁵ A témáról bővebben lásd: FEKETE 2023.

összesen évi egymilliárd eurót fizet a tagállamoknak és önkormányzatoknak a szükséges infrastruktúra fenntartása érdekében.²⁶

A Scholz-kabinet emellett 2024 februárjában az irreguláris migránsoknak juttatott segélyek egyszerűsítése és centralizálása mellett döntött, a tartományi kormányfőkkel egyetértésben. A német tartományok vezetői még 2023. novemberi értekezletükön egyeztek meg az új segélyezési rendszer bevezetéséről. Ennek értelmében Németország 16 szövetségi tartományából 14 vezeti be 2024-ben a „szociális kártyát.”²⁷ Míg Bajorország és Mecklenburg-Előpomeránia pedig ehhez hasonló rendszerek felállításán dolgozik. A kártyarendszer támogatói azzal érvelnek, hogy az ellenőrizhetőbbé teszi a segélyek felhasználását, és megszünteti a hazautalások lehetőségét.²⁸

A KITOLONCOLÁSOK KÉRDÉSE

2015 óta a német migrációs politika egyik fő problémája a kitoloncolások végrehajtásának akadozása. A német törvények szerint egy külföldi állampolgár akkor toloncolható ki, ha bűncselekményt követett el, vagy pedig egy terrorszervezet tagja. Habár az adott személy előállítását a szövetségi hatóságok is elvégezhetik a kitoloncolás lebonyolítása minden esetben az érintett szövetségi állam feladata. Az elutasított menedékkérelemmel rendelkezők kitoloncolását számos tényező gátolja. Az okmányok hiánya, illetve pszichés vagy fizikai betegségek megléte esetén az illető nem toloncolható ki és olyan országba sem deportálható a migránsok, ahol fizikai erőszakkal vagy üldöztetéssel néznének szembe. Továbbá a migránsok számos fórumon megtámadhatják a kitoloncolási döntést. Kedvező ítélet esetén ezen fórumok kötelezhetik a belügyminisztériumot az eljárás leállítására.²⁹

Kormányzati dokumentumok alapján 2020 és 2021 között 6 495 irreguláris migráns tért vissza kiutasítása ellenére Németországba. Ezzel a visszatérők száma 74%-kal emelkedett a korábbi évek statisztikáihoz viszonyítva. 2022-ben az elrendelt 36 282 deportálás csupán mintegy egyharmadát, 12 945-öt tudtak végrehajtani. Emellett a kormányzati adatbázisokban szereplő 304 308 személy közül 248 145 (81%) esetében felfüggesztették a kitoloncolás végrehajtását.³⁰

Alexander Throm, a CDU belügyi szóvivője a 2022-es állapotokat a migrációs válság alatt tapasztaltakhoz hasonlította, illetve felszólította Olaf Scholz kancellárt, hogy teljesítse a kitoloncolások felgyorsítására tett ígéretét, amelyet a koalíciós szerződésben is rögzítettek.³¹

A kritikákra válaszul a 2023-as év során a kormány kidolgozta az új kitoloncolási törvényt, amelyet végül 2024 januárjában szavaztak meg a Bundestag képviselői. Nancy Faeser

---

²⁶ RBB INFORADIO 2023.

²⁷ ZEIT.DE 2024.

²⁸ KNIGHT 2023.

²⁹ WITTING 2023.

³⁰ INFOMIGRANTS 2023.

³¹ WITTING 2023.

belügyminiszter a parlamenti vita során elmondta, a német hatóságok 2023-ban 27%-kal több migránst toloncoltak ki mint 2022-ben, ám törvény a koalíciót is komoly nyomás alá helyezte. Míg a CDU a törvényben foglalt változtatásokat kevésnek találta, addig a Zöldek több politikusa a törvényt emberi jogellenesnek és szükségtelenül szigorúnak nevezte.

Az új szabályzás számos változtatást eredményez. Elsősorban 10 napról 28 napra növeli a kitoloncolást megelőző, őrizetben töltött időt, emellett többletjogosultságot ad a hatóságok számára, lehetővé téve, hogy a személyazonosság megállapításához, a kérdéses személy hálósobáján kívül egyéb szobákat is átkutassanak. A hatóságok ezentúl átkutathatják a migránsok számítógépeit, mobiltelefonjait és egyéb elektronikus eszközeit is.³²

MIGRÁCIÓS MEGÁLLAPODÁSOK

A koalíciós szerződésben ígért paradigmaváltás sarokpontjává a kétoldalú migrációs megállapodások váltak. A tárgyalások sikeres lebonyolításához a Scholz-kormány migrációs megállapodásokért felelős különmegbízottá nevezte ki Joachim Stamp szabaddemokrata politikust, aki korábban Észak-Rajna-Vesztfália tartományi miniszterelnök-helyettesként dolgozott, illetve a koalíciós tárgyalások során pártja részéről a migrációs munkacsoportot vezette. A 2022-es tartományi választást követően pártja jelentős vereséget szenvedett, ennek következtében pedig Stamp lemondott párttisztiségeiről.

A koalíciós szerződésben is említett „modern bevándorlóország” koncepció szellemisége a migrációs megállapodások esetén is érvényesült. 2022 novemberében a Scholz-kormányzat kidolgozta migrációs politikájának gazdasági fókuszú pilléréit, melyek célja a szakképzett munkaerő Németországba áramlásának biztosítása lett. A kormányzat ezt a célt egyszerűsített vízumok, az állampolgársági törvény egyszerűsítése, migrációs megállapodások, illetve a családegyesítési vízumok kiszélesítésével igyekezett elérni.³³ A német kormány 2024 elején elfogadta az állampolgársági törvény változtatásait, melyek ételmében elérhetővé vált az eddig tiltott kettős állampolgárság, és a legálisan Németországban élő külföldiek öt év után kérvényezhetik a német állampolgárságot (speciális eredmények esetén már három év után is). További változtatást jelent, hogy amennyiben egy újszülött legalább egyik szülője öt éve legalisan az országban él, a gyermek automatikusan megkapja a német állampolgárságot.³⁴ Az ellenzékbe szorult CDU bár ellenezte a német állampolgárság megszerzésének lehetőségét, támogatta a szakképzett munkaerő beáramlását elősegítő intézkedéseket.³⁵ A szakképzett munkaerőhöz kapcsolódó CDU-s támogatás korántsem meglepő, tekintve, hogy az előző (nagykoalíciós) ciklusban a párt nyújtotta be a szakképzett munkaerő bevándorlását megkönnyítő törvénytervezetet.

---

³² DEUTSCHE WELLE 2023d.

³³ GRUNAU – KNIGHT 2022.

³⁴ KNIGHT 2024.

³⁵ CDU 2022.

A gazdasági szempontok mellett az irreguláris migráció elleni fellépés is kulcskérdéssé vált. Ez a fellépés elsősorban a Németországban jogosulatlanul tartózkodó irreguláris migránsok kitoloncolásával kapcsolatos. A legfrissebb 2023-as elérhető adatok szerint 304 308 olyan személy tartózkodott az országban, legtöbbször úgynevezett türelmi (*duldung*) státuszban. Az új német kormány az irreguláris migrációhoz kapcsolódó elsődleges célok között az úgynevezett „repatriációs offenzívat” jelölte meg, melynek célja, hogy új kétoldalú migrációs megállapodások révén lehetőséget biztosítson azon irreguláris migránsok kitoloncolására, melyek kibocsátó országaival Németországnak jelenleg nincs hasonló megállapodása.³⁶

A migrációs megállapodásokat Joachim Stamp különmegbízott egy nagyobb koncepció részeként jelölte meg.³⁷ Szerinte a migrációs megállapodások túlmutatnak a korábbi kizárólag irreguláris migrációra fókuszáló egyezményeken, mivel lehetőséget biztosítanak a legális migrációs csatornák kibővítésére, illetve ezen megállapodások jobban figyelembe veszik a kibocsátó országok érdekeit. A különmegbízott kiemelte, a legtöbb Németországba érkező menedékkérő konfliktusokkal terhelt országokból származik, melyekkel nem köthető migrációs megállapodás. Stamp szerint azonban Németországnak lehetősége van a szomszédos országokat támogatni, ezzel az adott régióban tartva az Európa felé tartó irreguláris migránsokat.³⁸ A Scholz-kormány tehát a 2016-os EU–Törökország megállapodás óta működő gyakorlatot kívánná más országokkal is alkalmazni. Ezen államok az esetek többségében a gazdasági kapcsolatok felélénkítéséért cserébe készek fellépni az irreguláris migráció ellen.

A migráció gazdasági központú megközelítésére jelentenek példát a német fejlesztési ügynökség (GIZ) által működtetett migrációs központok, elsősorban az észak-afrikai államokban. Ezek elsődleges célja a Németországból hazatérő irreguláris migránsok reintegrációjának elősegítése és a szakképzett munkaerő legális migrációjának elősegítése.³⁹

Kiemelten fontosak a Marokkóval és Nigériával 2023 októberében kötött megállapodások, melyek elsődleges célja az irreguláris migráció elleni fellépés, limitált gazdasági együttműködéssel párosítva. Német adatok szerint 3 000 marokkói irreguláris migráns tartózkodik Németországban, többségük a fentebb is említett tolerált státusszal rendelkezik.⁴⁰ A Nigériával megkötött megállapodás fontosságát a további gazdasági megállapodások mellett a deportálások kérdése teszi fontossá. Németországban csaknem 14 000 elutasított menedékkérellemmel rendelkező nigériai irreguláris migráns tartózkodik. Közülük 12 500-an nem utasíthatók ki mivel nem rendelkeznek iratokkal. Az új megállapodás lehetővé teszi ennek a csoportnak a deportálását is.⁴¹

---

³⁶ WITTING 2023.

³⁷ DE OLIVIERA 2024.

³⁸ IBID.

³⁹ UWAISSU 2024.

⁴⁰ BATHKE 2023a.

⁴¹ SCHWIKOWSKI 2023.

Némileg eltérnek fentiektől az Indiával 2022 decemberében, Georgiával 2023 decemberében, illetve Kolumbiával idén februárban kötött megállapodások.⁴² Ezeknek elsődleges céljuk, hogy fenntartsák a legális úton érkező szakképzett munkaerő beáramlását, másodlagos céljuk pedig, hogy csökkentsék az ezen országokból érkező irreguláris migránsok számát.⁴³

Gazdasági és migrációs fókuszú megállapodásokat együttesen csak Üzbegisztánnal kísérelt meg kötni a német kormány. Az üzbég szakképzett munkaerő Németországba távozásával kapcsolatos tárgyalások ugyan már lezárultak, ám a megállapodást hivatalosan még nem írták alá. A német közvéleményt sokkoló mannheimi késelést követően Olaf Scholz kancellár ígéretet tett a bűnelkövető afgánok deportálására. Berlin emberi jogi, illetve biztonsági megfontolások miatt nem toloncol ki afgán állampolgárokat. A helyzetet tovább nehezíti, hogy Németország nem ápol diplomáciai kapcsolatot a tálib vezetéssel. A probléma megoldása miatt június 16-án a német belügyminisztérium delegációja Taskentbe utazott, hogy az üzbég vezetéssel tárgyaljon a Németországban bűncselekményt elkövető afgánok befogadásáról, akiket aztán az üzbég hatóságok deportálnák Afganisztánba. A megállapodás végül azonban nem jött létre.

Németország egyes európai kulcsországokkal is kétoldalú megállapodásokat kötött a migráció kezelése érdekében. 2022 végén Karin Keller-Sutter svájci szövetségi tanácsos és Nancy Faeser német belügyminiszter az irreguláris bevándorlás elleni összehangolt fellépésről állapodtak meg. A találkozón közös svájci-német rendőrszolgálatokról döntöttek, ezzel csökkentve a svájci-német határszakaszon jelentkező migrációs nyomást. A két miniszter emellett megegyezett abban is, hogy összehangolják államaik deportálási politikáit is.⁴⁴

2023 novemberében Berlinben egyeztetett Olaf Scholz német kancellár és Kiriákosz Micotákisz görög miniszterelnök. A találkozó során Micotákisz kifejtette, hogy további forrásokra van szükség a migrációs kérdések kezeléséhez, mivel véleménye szerint Görögországot hamarosan újabb irreguláris migrációs hullám fenyegetheti a közel-keleti helyzet következtében. Olaf Scholz a találkozó során a másodlagos migráció problémáját is felvetette. A Görögországban partot ért irreguláris migránsok menedékkérelmük benyújtását követően nagy számban haladnak tovább Németország felé, hogy ott is menedékkérelmet nyújtsanak be. Ilyen esetekben a német bíróságok a Görögországba történő kitoloncolás ellen ítélnék. Továbbá mindkét kormányfő a 2016-ban megkötött EU-Törökország megállapodás mellett foglalt állást.⁴⁵

A német migrációs politika egyik sok vitát kiváltó eleme a Földközi-tengeren működő NGO-hajók német költségvetésből történő támogatása, ami a Zöldek választási

---

⁴² MELLERSH 2024.

⁴³ BATHKE 2023b.

⁴⁴ MACGREGOR 2022.

⁴⁵ WALLIS 2023.

programjában szerepel és amely vitákat eredményezett Olaszország és Németország között. Guido Corsetto olasz védelmi miniszter élesen kritizálta a Scholz-kormány döntését mivel az véleménye szerint Olaszországot hozza hátrányos helyzetbe.⁴⁶ Annalena Baerbock a Antonio Tajani olasz külügyminiszterrel 2023 októberben közös sajtótájékoztató során vette védelmébe az elképzelést. Baerbock szerint egy összeurópai tengeri mentő művelet hiányában Németországnak kötelessége támogatnia az önkéntes kutató-mentő missziókat.⁴⁷ Később a minisztérium egyik szóvivője megerősítette, az NGO-hajók német költségvetési támogatása a 2024-es év végéig biztosított.⁴⁸

A MENEKÜLTÜGYI ELJÁRÁS KISZERVEZÉSE HARMADIK ORSZÁGOKBA

A Scholz-kormányzat migrációs politikájának még nem alkalmazott, ám a közbeszédben már aktívan megjelenő eleme a menekültügyi eljárás kiszervezése harmadik országok területére. Az elgondolás a brit Ruanda-terv bejelentését követően az Európai Unió számos tagállamában megjelent, ám eddig az olasz–albán megállapodást⁴⁹ leszámítva egy koncepció sem jutott el a megvalósítási fázisba.

A témával kapcsolatban három elképzelés jelenik meg a német politikai közbeszédben. Az első szerint a menedékkérelmeket, egy az EU-hoz közeli biztonságos harmadik országban kell elbírálni, ahonnan pozitív eredmény esetén a menekültek beutazhatnak Németországba, negatív ítélet esetén pedig Németország szállítja vissza őket származási országukba. Az elképzelés megfeleltethető, az úgynevezett „kapuőr országok” koncepciójának, melyben az EU migrációs kérdésekben szorosabban együttműködik a szomszédos, stabil államokkal.⁵⁰ A második elképzelés szerint a menekültügyi eljárást a konfliktus által sújtott államokkal szomszédos országokban, vagy közeli régiókban kell lefolytatni, ezzel is csökkentve az Európa felé tartó irreguláris migránsok számát. A harmadik lehetőséget pedig a brit Ruanda-terv megvalósítása jelentené. A Ruanda-terv EU-tagországgént történő megvalósításával Ausztria kísérletezett, ám egy Ausztriának küldött levélben az Európai Bizottság a Ruanda-tervet és az osztrák elképzelést ellentétesnek ítélte az EU joganyagával.⁵¹

A jelenleg Bundestagban lévő pártok közül egyedül a Zöldek, illetve a Balpárt utasítja el a menekültügyi eljárások kiszervezését, mint lehetőséget Utóbbi embertelennek tartja azt, míg a Zöldek inkább a német bevándorlási törvényeken szigorítanának. A koalíció további pártjai közül az SPD szakértők bevonásával vizsgálja az elképzelést, míg az FPD támogatásáról biztosította azt.

---

⁴⁶ REUTERS 2023.

⁴⁷ FRANCE24 2023.

⁴⁸ REUTERS 2023.

⁴⁹ Olaszország Albánia területén épített fel és működtet két befogadóközpontot, ahová a nemzetközi vizekről kimentett irreguláris migránsokat szállítják.

⁵⁰ A témáról bővebben lásd: MARSAI 2023.

⁵¹ NIELSEN 2023.

A menekültügyi eljárás kiszervezésével kapcsolatban a legtöbb javaslat az ellenzékbe szorult, konzervatív CDU-tól érkezett. A párt 2023 decemberében nyilvánosságra hozott programjának migrációval kapcsolatos részében lehetségesnek tartja az irreguláris bevándorlók biztonságos harmadik országokba szállítását. Jens Spahn frakcióvezető helyettes szerint egy ilyen program drasztikusan csökkentené a Németországra nehezedő migrációs nyomást és a Földközi-tengeren átkelő irreguláris migránsok számát is.⁵² Emellett a CDU több tagja, köztük Hendrik Wüst Észak-Rajna-Vesztfália miniszterelnöke, illetve Thorsten Frei Bundestag frakcióvezető helyettes önálló javallatokat fogalmaztak meg.

Wüst a korábban említett EU–Törökország megállapodás példájára pénzügyileg és politikailag támogatná az észak-afrikai államokat. A megállapodás részeként az Európába tartó irreguláris migránsok menekültügyi eljárását az észak-afrikai országokban kell lefolytatni, mivel így csak a valóban védelemre szorulóknak juthatnak el Európába. Wüst javaslatát Christian Dürr, az FDP frakcióvezető-helyettese is támogatta. Dürr szerint az embercsempészek visszaszorítása és a migránsokat szállító hajók elindulásának meggátlása humanitárius lépés.⁵³

Thorsten Frei javaslata alapján minden személyt, aki Európában menedékkérelmet nyújt be biztonságos harmadik országokba kell szállítani, majd ennek az országnak kell gondoskodnia a menedékkérők védelméről. Frei ezután az EU vállalkozó tagállamaiból létrehozna egy „hajlandók koalícióját”, amely évente vállalja 300 000 menedékkérő befogadását és szétosztását.⁵⁴

Olaf Scholz kancellár szerint a szövetségi belügyminisztérium jelenleg is vizsgálja a Németországnak megfelelő kiszervezési lehetőségeket, ám még nem kötelezte el magát egyetlen eddig ismert alternatíva mellett sem.⁵⁵

A 2015-ös migrációs válság óta a migráció kérdése különböző formákban ugyan de folyamatosan a német közbeszéd központi témája. A közlekedési lámpa-koalíció hiába próbált elmozdulni a merkeli migrációs politikától, a közvélemény támogatása folyamatosan csökken. 2023 végi közvélemény kutatások szerint a német társadalom többsége elégedetlen az ország migrációs politikájával és valószínűtlennek tartja a vonatkozó EU-s jogszabályok gyors megváltoztatását. A németek kétharmada támogatná a menedékkérők számának csökkentését. A megkérdezettek 73%-a szerint egyenlőtlen a menedékkérők Németországon belüli elosztása, míg további 78%-uk szerint sikertelen a menedékkérők munkaerőpiaci integrációja. A válaszadók 80%-a szerint a hatóságok képtelenek deportálni az elutasított menedékkérellemmel rendelkezőket.⁵⁶ A migráció várhatóan kulcskérdés lesz

---

⁵² KNIGHT 2024.

⁵³ SPIEGEL 2023.

⁵⁴ MEIER 2023.

⁵⁵ INFOMIGRANTS 2024.

⁵⁶ KINKARTZ 2023.

a jövő évi Bundestag-választásokon is, komoly fejtörést okozva a jelenlegi koalíció pártjainak.

ÖSSZEGZÉS

A migráció 2015 óta a német politikai élet és választások központi kérdése. Az Olaf Scholz vezette kormánykoalíció az alapoktól kísérte meg átalakítani a német migrációs rendszert, ám sem a gazdasági fókuszú migrációs megállapodások, sem pedig törvény, sem hozott látható változást, sőt 2023-ra akkora mértéket öltött a migrációs nyomás, hogy a berlini vezetés az ideiglenes határellenőrzések bevezetése mellett döntött. A három eltérő migrációs politikát követő párt nem volt képes hatékony együttműködési rendszert kialakítani, ennek következtében a pártok programjaiból nem alakult ki önálló, működőképes migrációs politika. Amennyiben még a Scholz-kabinet vagy pedig az azt követő kormányzat megvalósítja a menekültügyi eljárások kiszervezését, úgy Olaszországot követően egy újabb nyugat-európai tagállam választ a közösségi helyett önálló, tagállami megoldást a migrációs problémák kezelésére.

IRODALOMJEGYZÉK

- BATHKE, Benjamin (2023): Germany reaches agreements on migration with Morocco, Nigeria. InfoMigrants, 2023.10.31. Forrás: <https://www.infomigrants.net/en/post/52934/germany-reaches-agreements-on-migration-with-morocco-nigeria> (Megtekintve: 2024.06.20.)
- BUBROWSKI, Helene (2023): Faeser fordert schnelle Reform des EU-Asylsystems. Frankfurter Allgemeine Zeitung, 2023.03.24. Forrás: <https://www.faz.net/aktuell/politik/inland/faeser-fordert-schnelle-reform-des-eu-asylsystems-18774498.html> (Megtekintve: 2024.06.20.)
- BÜNDNIS 90/DIE GRÜNEN (2021): Deutschland. Alles ist drin. Bundestagswahlprogramm, 2021. Forrás: https://cms.gruene.de/uploads/documents/Wahlprogramm-DIE-GRUENENBundestagswahl-2021_barrierefrei.pdf (Megtekintve: 2024.06.20.)
- CDU (2022): Zuwanderung braucht klare Regeln. CDU. 2022.12.01. Forrás: <https://www.cdu.de/artikel/zuwanderung-braucht-klare-regeln> (Megtekintve: 2024.06.20.)
- DE OLIVEIRA, Astrid Prange (2024): How is Germany handling its migration partnerships? Deutsche Welle, 2024.02.09. Forrás: <https://www.dw.com/en/how-is-germany-handling-its-migration-partnerships/a-68206296> (Megtekintve: 2024.06.20.)
- DEUTSCHE WELLE (2023a): Germany: Cabinet approves plan to speed up deportations. Deutsche Welle. 2023.10.25. Forrás: <https://www.dw.com/en/germany-cabinet-approves-plan-to-speed-up-deportations/a-67214147> (Megtekintve: 2024.06.21.)
- DEUTSCHE WELLE (2023b): Germany has reached 'a limit' on migration, Steinmeier says. Deutsche Welle. 2023.09.20. Forrás: <https://www.dw.com/en/germany-has-reached-a-limit-on-migration-steinmeier-says/a-66870898> (Megtekintve: 2024.06.17.)
- DEUTSCHE WELLE (2023c): Germany unveils law for faster migrant returns. Deutsche Welle. 2023.11.30. Forrás: <https://www.dw.com/en/germany-unveils-law-for-faster-migrant-returns/a-67595132> (Megtekintve: 2024.06.16.)
- DEUTSCHE WELLE (2023d): Germany: Illegal immigration set to exceed record high. Deutsche Welle. 2023.10.21. Forrás: <https://www.dw.com/en/germany-illegal-immigration-set-to-exceed-record-high/a-67175099> (Megtekintve: 2024.06.18.)
- DEUTSCHE WELLE (2023e): Germany: Scholz says refugee number 'too high at the moment'. Deutsche Welle. 2023.09.30. Forrás: <https://www.dw.com/en/germany-scholz-says-refugee-number-too-high-at-the-moment/a-66969033> (Megtekintve: 2024.06.18.)

- DEUTSCHE WELLE (2024a): German lawmakers pass bill seeking faster deportations. Deutsche Welle. 2024. 01.19. Forrás: <https://www.dw.com/en/german-lawmakers-pass-bill-seeking-faster-deportations/a-68028050> (Megtekintve: 2024.06.23.)
- DEUTSCHE WELLE (2024b): Germany has detained 700 people smugglers — minister. Deutsche Welle. 2024.04.13. Forrás: <https://www.dw.com/en/germany-has-detained-700-people-smugglers-minister/a-68810379> (Megtekintve: 2024.06.19.)
- DEUTSCHE WELLE (2024c): Germany: Asylum applications rose sharply in 2023. Deutsche Welle. 2024.01.09. Forrás: <https://www.dw.com/en/germany-asylum-applications-rose-sharply-in-2023/a-67928269> (Megtekintve: 2024.06.18.)
- EURACTIV (2023): German liberals reject migration help for Italy. Euractiv. 2023.09.19. Forrás: <https://www.euractiv.com/section/politics/news/german-liberals-reject-migration-help-to-italy/> (Megtekintve: 2024.06.24.)
- FDP (2021): Nie gab es mehr zu tun. Wahlprogramm der Freien Demokraten. FDP, 2021. Forrás: https://www.fdp.de/sites/default/files/2021-06/FDP_Programm_Bundestagswahl2021_1.pdf (Megtekintve: 2024.06.17.)
- FEKETE, Gréta (2023): A német menekültügyi csúcstalálkozó eredményei. Migrációkutató Intézet. 2023. 05. 25. Forrás: https://migraciokutato.hu/wp-content/uploads/2023/05/20230525_MKI_GYORSELEMZES_2023_12_fekete_greta_a_nemet_menekultugyi_csucstalalkozo_eredmenyei.pdf (Megtekintve: 2024.06.15.)
- FRANCE24 (2023): Germany defends migrant NGO funding against Italian complaint. 2023.09.28. Forrás: <https://www.france24.com/en/live-news/20230928-germany-defends-migrant-ngo-funding-against-italian-complaint> (Megtekintve: 2024.06.20.)
- INFOMIGRANTS (2023): Germany fails to carry out two in three deportations. InfoMigrants. 2023. 03.06. Forrás: <https://www.infomigrants.net/en/post/47299/germany-fails-to-carry-out-two-in-three-deportations> (Megtekintve: 2024.06.15.)
- INFOMIGRANTS (2023): Thousands of deported migrants reenter Germany — report. InfoMigrants. 2023.02.20. Forrás: <https://www.infomigrants.net/en/post/46936/thousands-of-deported-migrants-reenter-germany--report> (Megtekintve: 2024.06.20.)
- INFOMIGRANTS (2024): Germany to examine asylum processing in third countries. InfoMigrants. 2024.06.01. Forrás: <https://www.infomigrants.net/en/post/57924/germany-to-examine-asylum-processing-in-third-countries> (Megtekintve: 2024.06.20.)

- KINKARTZ, Sabine (2023): Germany: Growing dissatisfaction with migration policy. Deutsche Welle. 2023.09.29. Forrás: <https://www.dw.com/en/germany-growing-dissatisfaction-with-migration-policy/a-66961728> (Megtekintve: 2024.06.20.)
- KINKARTZ, Sabine (2024): Germany: Far-right AfD's gains driving immigration debate. Deutsche Welle. 2024.06.21. Forrás: <https://www.dw.com/en/germany-far-right-afds-gains-driving-immigration-debate/a-69438902> (Megtekintve: 2024.06.24.)
- KNIGHT, Ben (2023): German government mulls limiting migrant remittances. Deutsche Welle. 2023.10.25. Forrás: <https://www.dw.com/en/german-government-mulls-limiting-migrant-remittances/a-67213316> (Megtekintve: 2024.06.24.)
- KNIGHT, Ben (2023): Germany's Rwanda plan: Conservatives debate migration reform. Deutsche Welle. 2023.12.27. Forrás: <https://www.dw.com/en/germanys-rwanda-plan-conservatives-debate-migration-reform/a-67833652> (Megtekintve: 2024.06.19.)
- KOALITIONSVERTRAG 2021–2025 ZWISCHEN SPD, DIE GRÜNEN UND FDP (2021): Mehr Fortschritt wagen. Bündnis für Freiheit, Gerechtigkeit und Nachhaltigkeit. 2021. 12. 07. Forrás: https://www.bundestag.de/resource/blob/870238/cf3d58c538b983e957d459ec6c7baee9/k_oalitionsvertrag-data.pdf (Megtekintve: 2024.06.17.)
- KOALITIONSVERTRAG ZWISCHEN CDU, CSU UND SPD (2018): Ein neuer Aufbruch für Europa. Eine neue Dynamik für Deutschland. Ein neuer Zusammenhalt für unser Land. 19. Legislaturperiode. 2018. 03. 12. Forrás: <https://www.bundesregierung.de/resource/blob/974430/847984/5b8bc23590d4cb2892b3%201c987ad672b7/2018-03-14-koalitionsvertrag-data.pdf?download=1> (Megtekintve: 2024.06.17.)
- MACGREGOR, Marion (2022): Germany and Switzerland agree to tighten border controls. InfoMigrants. 2022.12.15. Forrás: <https://www.infomigrants.net/en/post/45415/germany-and-switzerland-agree-to-tighten-border-controls>. (Megtekintve: 2024.06.19.)
- MARSAI, Viktor (2023): Gatekeeper Countries — Key to Stopping Illegal Immigration. Center for Immigration Studies. 2023.06.06. Forrás: <https://cis.org/Report/Gatekeeper-Countries-Key-Stopping-Illegal-Immigration> (Megtekintve: 2024.06.20.)
- MEIER, Albrecht (2023): CDU-Grundsatzprogramm: Unions-Parlamentsgeschäftsführer Frei pocht auf Auslagerung von Asylverfahren. Tagesspiegel. 2023.12.07. Forrás: <https://www.tagesspiegel.de/politik/cdu-grundsatzprogramm-unions-parlamentsgeschäftsführer-frei-pocht-auf-auslagerung-von-asylverfahren-10887742.html> (Megtekintve: 2024.06.23.)

- MELLERSH, Natasha (2024): Germany looks to Colombia to combat labor shortage. InfoMigrants, 2024.02.28. Forrás: <https://www.infomigrants.net/en/post/55492/germany-looks-to-colombia-to-combat-labor-shortage> (Megtekintve: 2024.06.20.)
- NIELSEN, Nikolaj (2023): Austria-UK deal to offshore asylum not possible, says EU. Euobserver, 2023.11.06. Forrás: <https://euobserver.com/migration/area690ecb> (Megtekintve: 2024.06.28.)
- NORAIE-KIRA, Neda – SCHWARZ, Anna (2021): Asylum and migration policy, Traffic Light coalition-style: a new start for Germany, new hope for Europe. Heinrich Böhl Stiftung. 2021. 12. 16. Forrás: <https://eu.boell.org/en/2021/12/16/asylum-migration-traffic-light> (Megtekintve: 2024.06.16.)
- OWAISU, Idris (2024): Germany and Nigeria: New advice center for regular migration. Deutsche Welle. 2024.02.07. Forrás: <https://www.dw.com/en/germany-and-nigeria-new-advice-center-for-regular-labor-migration/a-68195101> (Megtekintve: 2024.06.20.)
- POLITICO (2023): Germany's Greens and Liberals call for action on immigration as far right strengthens. Politico. 2023. 09.20. Forrás: <https://www.politico.eu/article/germany-struggles-to-contain-migration-influx/> (Megtekintve: 2024.06.24.)
- REUTERS (2023): Italy criticises Germany for funding migrant charity groups. Reuters. 2023.09.24. Forrás: <https://www.reuters.com/world/europe/italy-criticises-germany-funding-migrant-charity-groups-2023-09-24/> (Megtekintve: 2024.06.20.)
- SCHWIKOWSKI, Marina (2023): Germany likely to deport scores of Nigerian asylum seekers. Deutsche Welle. 2023.09.11. Forrás: <https://www.dw.com/en/germany-likely-to-deport-scores-of-nigerian-asylum-seekers/a-67354440> (Megtekintve: 2024.06.20.)
- SPD (2021): Das Zukunftsprogramm der SPD. Wofür wir stehen. Was uns antreibt. Wonach wir streben. SPD, 2022. 05. 09. Forrás: <https://www.spd.de/fileadmin/Dokumente/Beschluesse/Programm/SPDZukunftsprogramm.pdf> (Megtekintve: 2024.06.17.)
- SPIEGEL (2023): Wüst plädiert für Asylverfahren außerhalb Europas. Spiegel. 2023.10.31. Forrás: <https://www.spiegel.de/politik/deutschland/migration-nrw-ministerpraesident-hendrik-wuest-plaediert-fuer-asylverfahren-ausserhalb-europas-a-30dd436b-77bd-4bf3-824b-efe830aacb0b> (Megtekintve: 2024.06.23.)
- STATISTA (2024): Total number of officially counted refugees from Ukraine in Germany 2024. Statista. 2024.04.09. Forrás: <https://www.statista.com/statistics/1333488/refugees-ukraine-germany/> (Megtekintve: 2024.06.20.)

- STUTTGARTER NACHRICHTEN (2021): Ampel-Vertrag zeigt „brutale Offenheit“ bei Migration. Stuttgarter Nachrichten, 2021. 11. 25. Forrás: <https://www.stuttgarternachrichten.de/inhalt.ralph-brinkhaus-ampel-vertrag-zeigt-brutale-offenheit-beimigration.7da1c020-a6b5-478c-ae66-65a25805db92.html> (Megtekintve: 2024.06.18.)
- TÓTH, Bettina (2022): „Sokszínű bevándorlóországból egy jobb integrációs országgá válni. Migrációkutató Intézet. 2022. 08.29. Forrás: https://migraciokutato.hu/wp-content/uploads/2022/08/20220829_MKI_GYORSELEMZES_2022_14_toth_bettina_sokszinu_bevandorloorszagbol_egy_jobb_integracios_orszagga_valni.pdf (Megtekintve: 2024.06.15.)
- VAN BRUNNERSUM, Sou-Jie (2024): German government flies more Afghans to Germany. InfoMigrants. 2024.03.22. Forrás: <https://www.infomigrants.net/en/post/55995/german-government-flies-more-afghans-to-germany> (Megtekintve: 2024.06.21.)
- WALLIS, Emma (2023): Germany and Greece set on slowing migration numbers. InfoMigrants. 2023.11.15. Forrás: <https://www.infomigrants.net/en/post/53253/germany-and-greece-set-on-slowing-migration-numbers> (Megtekintve: 2024.06.16.)
- ZEIT.DE (2024): Hamburg startet als erstes Bundesland Bezahlkarte für Asylbewerber. 2024.02.15. Forrás: <https://www.zeit.de/politik/deutschland/2024-02/asylbewerber-bezahlkarte-hamburg-pilotprojekt> (Megtekintve: 2024.06.23.)

HORIZONT ELEMZÉSEK

A Migrációkutató Intézet elektronikus kiadványsorozata

Kiadó: **Migrációkutató Intézet**

Szerkesztés és tördelés: Györgyi Dominika Zita

Lektorálta: Dr. habil. Marsai Viktor

A kiadó elérhetősége: H-1518 Budapest, Pf. 155

Tel.: +36 1 372 0191

E-mail: info@migraciokutato.hu

Az elemzés és annak következtetései kizárólag a szerző magánvéleményét tükrözik, és nem tekinthetők a Migrációkutató Intézet álláspontjának.

© Szerző, Szerzők, 2022

© Migrációkutató Intézet, 2022

ISSN 2677-1780